

3. เรานำคำในภาษาอื่นมาใช้ในลักษณะใดบ้าง

คำภาษาหนึ่งที่เข้ามาในอีกภาษาหนึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงเสียงบ้างเพื่อให้เหมาะกับระบบเสียง หรือระบบตัวอักษร หรือความต้องการของผู้ที่รับค่านั้นๆ เข้ามาในภาษาของตน เช่นที่จีนรับคำว่า taxi ของภาษาอังกฤษมาเขียนว่า 的士 และออกเสียงเป็นภาษาจีนกลางว่า ตี้ซื่อ, เป็นภาษาแต้จิ๋วว่า ตี้สี่, และเป็นภาษากวางตุ้งว่า เต็กสี่ หรือที่ญี่ปุ่นรับคำว่า beer ของภาษาอังกฤษมาออกเสียงว่า บีรุ บางภาษาที่มีระบบเสียงไม่ต่างกับระบบเสียงของภาษาเดิมมากนัก ก็อาจรับคำเหล่านั้นมาใช้ทับศัพท์ เช่นที่ไทยเรารับคำทั้งสองนี้มาใช้ว่า แท็กซี่ และ เบียร์ บางทีเมื่อเห็นว่าคำที่ยืมมานั้นมีเสียงไม่ไพเราะสนิหู ก็อาจนำมาแผลเสียง เช่นคำว่า map ที่เราแปลว่า แผนที่ หรือบางทีก็บัญญัติศัพท์ขึ้นมาใช้ใหม่ เช่นคำว่า democracy ที่เราใช้ว่า ประชาธิปไตย ทั้งนี้เป็นต้น

ในการนำคำภาษาอื่นมาใช้นี้ ศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ พันธุเมธา กล่าวไว้ว่ามี 8 ลักษณะ คือ

3.1 การยืมทับศัพท์ หมายถึงการออกเสียงคำที่ยืมมาตรงตามคำในภาษาเดิม หรือคล้ายคำเดิมมากที่สุด ที่อาจผิดเพี้ยนไปบ้างก็จะมีในเรื่องเสียงสูงต่ำ คำที่นำมาใช้ในลักษณะนี้มีมากในภาษาของเรา เช่น

ก. จากภาษาจีน 女生 (แต้จิ๋ว)

ชิ่ง (จีนกลาง)

ไทยใช้ว่า แซ่ ตามภาษาแต้จิ๋ว เพี้ยนเสียงวรรณยุกต์

國 (แต้จิ๋ว)

กว๋อ (จีนกลาง)

ไทยใช้ว่า ก๊ก ตามภาษาแต้จิ๋ว

ข. <u>จากภาษาอังกฤษ</u>	ชอล์ก (chalk)	เต็นท์ (tent)
	เชิ้ต (shirt)	เมล (mail)
	ซิการ์ (cigar)	สลุต (salute)
	สลัด (salad)	แก๊ป (cap)

ค. <u>จากภาษาเขมร</u>	กำเน็ด (กำเืด)	จำเรียง (จ้เรียง)
	ข่าเรอ (ข้เรี)	เคิน (เก็ร)
	ตาค (ตาค)	โคลง (โฆลง)
ง. <u>จากภาษาบาลี</u>	กัฬ (กัฬ)	คัฒหา (คณหา)
	รุกข (รุกข)	สามเณร (สามเณร)
จ. <u>จากภาษาสันสกฤต</u>	อาทิตย (อาทิตย)	กรัฬา (กรัฬา)
	สรรพ (สรรว)	พฤษ (วฤษ)

เป็นต้น

3.2 ควยการทับศัพท์ แต่เสียงเปลี่ยนไป คำทับศัพท์ประเภทนี้บางทีก็เปลี่ยนแปลงไป-จากคำที่รับเข้ามาจนแทบจำไม่ได้ แต่บางคำก็เปลี่ยนแปลงไปไม่มากนัก การที่เสียง-เปลี่ยนแปลงไปมากหรือน้อยนี้ย่อมเนื่องมาจากระบบเสียงผิดกัน เช่นที่จีนรับคำว่า **brandy** ของภาษาอังกฤษมาใช้ว่า ป๋นหลานตี้ (จีนกลาง), เปะลั้งตี้ (แต้จิ๋ว), ปะล่านเต็ย (กวาง-ตุ้ง) หรือที่ญี่ปุ่นรับคำว่า **dress** มาใช้ว่า โคะระเซชิ กับ **skirt** มาใช้ว่า ชิคาโตะ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าทั้งสามคำนี้แทบจำเสียงเดิมไม่ได้เลย

ภาษาไทยเรานั้น แม้จะมีระบบเสียงมากกว่าหลายภาษา แต่บางเสียงเราก็ไม่มีใช้-เหมือนกัน จึงต้องใช้วิธีการนี้สำหรับคำบางคำ เช่น **pipe** กับ **sign** ของภาษาอังกฤษ เราต้องใช้ว่า แป๊บ กับ เซ็น ดังนั้นเป็นต้น

3.3 ควยการใช้คำไทยแปลคำต่างประเทศ คำที่เรารับมาใช้ในลักษณะนี้โดยมากจะ-เป็นคำภาษาอังกฤษ เช่น

submarine	แปลว่า	เรือดำน้ำ
ice	"	น้ำแข็ง
report	"	รายงาน
mud-guard	"	บังโคลน
match	"	ไม้ขีดไฟ
electricity	"	ไฟฟ้า

เป็นต้น นอกจากนี้ก็ยังมีคำภาษาจีนบางคำซึ่งเราจะกล่าวถึงเมื่อเรียนเรื่องภาษาจีน

3.4 วิธีการใช้คำบาลีสันสกฤตแปลคำต่างประเทศ คำที่เรารับมาใช้ในลักษณะนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นคำภาษาตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษทั้งหมด เช่น

bank	แปลว่า	ธนาคาร
temperature	"	อุณหภูมิ
restaurant	"	ภัตตาคาร
footpath	"	บาทวิถี
motor-car	"	รถยนต์
assembly	"	สภา
college	"	วิทยาลัย
university	"	มหาวิทยาลัย
literature	"	วรรณคดี
librarian	"	บรรณารักษ์
post card	"	ไปรษณียบัตร

เป็นต้น

3.5 วิธีการใช้คำบาลีสันสกฤตซ้อนหรือประสมกับคำไทยหรือคำต่างประเทศในความหมายนั้นๆ วิธีการนี้ใช้สำหรับแปลคำภาษาอังกฤษเช่นเดียวกัน คำบาลีสันสกฤตอาจซ้อนหน้าข้างซ้อนหลังบ้าง เช่น

background	แปลว่า	ภูมิหลัง
chart	"	แผนภูมิ
train	"	รถไฟ
tram	"	รถราง
steam roller	"	รถบด
bus	"	รถเมล์

บางทีก็ใช้คำไทยซ้อนกับคำต่างประเทศเพื่อบอกให้รู้ว่คำนั้นๆหมายถึงสิ่งใด เช่น **linea** หาลินิน, **form** แบบฟอร์ม เป็นต้น

3.6 ทว้ยการใช้คำที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจกันแล้วซ้อนกับคำที่ยังไม่เคยคุ้นเพื่อให้ช่วยแปลความหมายของคำนั้นๆ คำที่ใช้ซ้อนกันอาจเป็นคำไทยกับคำภาษาอื่น หรือเป็นคำภาษาอื่นซ้อนกันเอง แต่จะมีคำหนึ่งที่มีความหมายรู้จักกันก็อยู่แล้ว เช่น

อิทธิฤทธิ์	(คำบาลีซ้อนกับคำสันสกฤต)
เงียบสงัด	(คำไทยซ้อนกับคำเขมร)
เลิศเลอ	(คำเขมรซ้อนกับคำเขมร)
ถิ่นฐาน	(คำไทยซ้อนกับคำบาลี)
จิตใจ	(คำบาลีซ้อนกับคำไทย)
เสบียงอาหาร	(คำเขมรซ้อนกับคำบาลีสันสกฤต)

เป็นต้น

3.7 ทว้ยการสร้างคำใหม่เพื่อแปลคำต่างประเทศ คำต่างประเทศที่วานี้มักเป็นคำอังกฤษซึ่งเป็นชื่อประติษฐาน ชื่อที่เกี่ยวข้องกับวิทยาการสมัยใหม่ ศัพท์ทางการศึกษา เป็นต้น ส่วนคำที่นำมาใช้แปลมักเป็นคำบาลีสันสกฤต แต่อาจใช้คำไทยหรือคำเขมรบ้าง เช่น

activity	แปลว่า	กิจกรรม
audiovisual aid	"	โสตทัศนอุปกรณ์
aim	"	จุดหมาย
culture	"	วัฒนธรรม
fund	"	กองทุน
in-service	"	ประจำการ
insight	"	ความหยั่งเห็น
job sheet	"	ใบชิ้นงาน
computer	"	เครื่องสมองกล
pollution	"	มลพิษ

เป็นต้น

3.8 ทว้ยการเปลี่ยนเสียงและเปลี่ยนความหมาย คำภาษาอื่นที่เราปรับมาใช้กันบางทีก็มีการเปลี่ยนเสียงเพื่อให้ไพเราะหรือเพื่อให้สะดวกกับการออกเสียงของเรา มีทั้งเปลี่ยน-

เสียงโดยเจตนาและไม่เจตนา นอกจากนั้นยังอาจมีการเปลี่ยนความหมายให้แคบเข้า-
กว่าความหมายในภาษาเดิม ให้กว้างออกกว่าความหมายในภาษาเดิม หรือเปลี่ยนความ-
หมายเป็นอย่างอื่นไป ที่เรียกว่าความหมายย่ำที่ เรื่องเหล่านี้มีปรากฏอยู่แล้วในกระบวน-
วิชา TH 323 แต่จะกล่าวถึงอีกครั้งหนึ่งในตอนท้ายของกระบวนวิชานี้

สรุป

ในตอนนี้เราพอจะสรุปได้ว่า เรานำคำภาษาอื่นมาใช้ได้ถึง 8 ลักษณะ คือ กว้างการ-
ทับศัพท์, กว้างการทับศัพท์แต่เสียงเปลี่ยนไป, กว้างการใช้คำไทยแปลคำต่างประเทศ, กว้าง-
การใช้คำบาลีสันสกฤตแปลคำต่างประเทศ, กว้างการใช้คำบาลีสันสกฤตซ้อนหรือประสมกับ-
คำไทยหรือคำต่างประเทศในความหมายนั้นๆ, กว้างการใช้คำที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจกัน-
แล้วซ้อนกับคำที่ยังไม่เคยคุ้นเพื่อให้ช่วยแปลความหมายของคำนั้นๆ, กว้างการสร้างคำใหม่-
เพื่อแปลคำต่างประเทศ, และ กว้างการเปลี่ยนเสียงและเปลี่ยนความหมาย

มีข้อพึงสังวรว่าคำที่เราแปลหรือบัญญัติขึ้นมาใหม่นั้นก็เพื่อใช้เรียกสิ่งใหม่ๆที่ยังไม่เคย-
พบเคยเห็นหรือไม่มีมาก่อนในบ้านเมืองของเรา เช่น mud-guard ที่แปลว่า "บัง-
โคลน" เป็นคำที่เรารับมาจากภาษาอังกฤษ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของรถยนต์หรือรถจักร-
ยานซึ่งเป็นประดิษฐกรรมจากประเทศตะวันตก และเราไม่เคยมีมาก่อน แต่คำว่า "โคลน"
มิใช่คำที่เราแปลหรือบัญญัติมาจากคำว่า "mud" เพราะเป็นคำที่มีอยู่แล้วในภาษาของเรา

คำถามเพื่อทดสอบ

ก. จงเลือกข้อย่อยที่มีคำตอบถูกต้องที่สุด

1. คำในข้อใดที่เรานำมาใช้ทับศัพท์เพียงอย่างเดียว

1. แสตมป์	2. โซเทิล	3. บิล	4. ลิฟต์

2. คำในข้อใดที่เราใช้คำไทยล้วนๆแปลคำอังกฤษ

1. chart	2. match	3. bread	4. camera

3. คำในข้อใดที่เรานำมาใช้ให้มีความหมายแคบเข้า

1. จริต	2. ทุกข์	3. สงสาร	4. ทิศวาส

4. คำในข้อใดที่เรานำมาใช้ให้มีความหมายกว้างออก

1. นิยม	2. ศัสกร	3. มาลา	4. อภัย

5. คำว่า "คัน" ในข้อใดที่เราได้จากภาษาอังกฤษ
1. เขาเศร้าใจจนคอดหอยคืบคัน
 2. ถ้าเธอรู้สึกอึดอัดคันใจ ก็ระบายออกมาเสียบ้าง
 3. ห้ามรถหนักเกิน 10 คันเล่นข้ามสะพานนี้
 4. น้ำเหม็นมากเพราะท่อคัน
6. คำในข้อใดแปลมาจากภาษาต่างประเทศ
1. แม่น้ำ
 2. แม่ครัว
 3. แม่ตัว
 4. แม่เหล็ก
- ข. คำที่ขีดเส้นใต้จากพระราชบัญญัติглоบ้านต่อไปนี้ ในภาษาเดิมเขียนว่าอย่างไร และ-
ปัจจุบันนี้ภาษาไทยใช้ว่าอย่างไร
1. ... แล้วเห็นเมืองเมซิษาฟากข้างเกาะซ้ายมือเป็นเมืองใหญ่ไฟมากขาวมี-
โลคเฮาส์
 2. ... หนาวป็นสโนหึ่งจะหมดเมื่อเดือนเศษ
 3. เวลาขึ้นไปตามทางผ่านคลาเชอลแห่งหนึ่ง...
 4. ... ถูกเล่าถึงคาสีโนที่ออสเปคาเลคตี...
 5. ... ข้อที่เมื่อยปากนั้นเป็นค้ายเนฟ...
 6. ... จึงรับตัวไปให้เคนคิสต์ถอนพัน ถอนแล้วเสร็จยังบวมจนจับใช้...

คำตอบ

- ก. 1. (4) 2. (2) 3. (1) 4. (3) 5. (3) 6. (4)
- ข. 1. **lighthouse:** ประภาคาร, กระจงไฟ
2. **snow:** หิมะ
3. **castle:** ปราสาท
4. **casino:** บ่อนการพนัน
5. **nerve:** เส้นประสาท
6. **dentist:** ทันตแพทย์